

Scénografka a kostýmní výtvarnice Lucie Loosová: Muzikál je jako desetiboj, velmi těžká disciplína

3.1.2023 [Martin Jiroušek Divadlo](#) » [Hudba Recenze](#)

<https://www.ostravan.cz/77241/scenografka-a-kostymni-vytvarnice-lucie-loosova-muzikal-je-jako-desetiboj-velmi-tezka-disciplina/>

Po osmileté pauze se do Ostravy vrátila scénografka a kostýmní návrhářka Lucie Loosová. Pro Divadlo 12 oblékla novou verzi proslulého kabaretu Jonáš a ting-tangl od Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra v režii Jiřího Nekvasila. V příští sezoně bude spolupracovat s režisérkou Gabrielou Petrákovou na ostravské inscenaci světoznámého muzikálu Chicago.

[Zvětšit obrázek](#)

Scénografka a kostýmní výtvarnice Lucie Loosová.

Foto: archiv

Do Národního divadla moravskoslezského, kde jste se již dříve podílela na některých muzikálech, se vracíte opakovaně. Na jaké úrovni je podle vás tato scéna?

Několik let šéfuje ostravskému divadlu Jiří Nekvasil a myslím si, že dokázal naprosto nevídané. Má velmi dobré vztahy s radnicí, což umožnilo, že divadla prošla rekonstrukcí. Zlepšil se komfort nejen pro diváka, ale také zázemí divadel, ubytování pro hostující. Zdejší divadlo je na světové úrovni, mohu to srovnat a potvrzuji, že se Ostrava dostala opravdu daleko.

S ostravským divadlem jste se seznámila nejprve v Komorní scéně Aréna, nyní jste připravila scénu pro novou inscenaci v Divadle 12, což je také velmi komorní divadlo. Jak se tato práce lišila?

Aréna byla tehdy čerstvě přestěhována k Sýkorovu mostu, asi tak první rok, a dělali jsme tady mnoho Čechovů a Shakespearů. Většinou jsem pracovala pro Ivana Krejčího, ale spolupracovala jsem třeba i s Michalem Langem. Práce v Aréně byla jiná než v Divadle 12,

protože tam pracujete se specifickým ansámblem lidí, který je něco jako rodina. Ta vás mezi sebe buď vezme, nebo ne. Má svoji energii a vy s ní pracujete jako s ní pracuje i režisér. Každé divadlo má svá specifika, co se týče architektury a technologie. Scénu vymyslíte pro konkrétní místo a pak se někdy vymýšlí takzvaně napodruhé, aby se mohlo vyjet na zájezd. Mnoho lidí neví, že jsou většinou inscenace vymyšleny nadvakrát.

Můžete přiblížit proces vzniku inscenace z vašeho pohledu scénografky?

Vymyslíte koncepci s režisérem a dramaturgem, takže se tážete, co chcete divákovi říct a jaké estetice se podřídit. Podle toho si pak volíte materiály, které použijete. Znamená to nakreslit návrhy, které pak projdou schvalováním. Různě a mnohokrát se přepracovávají, protože vždycky někoho napadne něco jiného, lepšího a nového. Anebo vznikne během zkoušení najednou jiný požadavek. To se děje v okamžiku, kdy herec nabídne něco, co je fakt dobré a chcete mu vyjít vstříc.

Jak se na tom podílí rozmanitá povaha materiálů nebo látek, se kterými pracujete?

Materiály je třeba vybrat, v krejčovně zkoušíte do aleluja. Je rozdíl dělat Shakespearea v klasickém sametu a v nějakém plastu. Všechno jde.

Řešila jste v rámci ostravské scény nějaké speciální požadavky?

Určitě, nechávali jsme například vytepat množství římské zbroje – kyrysů a přilbic, nešlo přitom o dobové kopie, ale o stylizaci. Další zajímavostí byly šperky, třeba náhrdelník a jak to vyřešit, aby vypadalo, že jich má herečka má na krku dvacet. Ve skutečnosti přitom není možné, aby jich tolik unesla. Musíte pak zvolit zástupný materiál, jiný než sklo a kov. V případě tanečních kostýmů musíte vybrat tak, aby materiál unesl daný nápor při pohybu. Řada takových výzev vyvstala u inscenace Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť. Tam se objevilo množství egyptských náhlavců, které působí skoro jako sochy.

Lucie Loosová. (Foto: archiv)

Měla jste tady v rámci své tvorby do jisté míry volnou ruku?

Ruka je v tomto případě korigovaná licencií, kterou podepisuje divadlo. V praxi je to tak, že máte volnou ruku, vytvoříte návrhy a pošlete jim je, oni řeknou ano, takhle to můžete udělat, my s touto kvalitou dokážeme souznít. Neděláte kopii někoho jiného, ale děláte svoje kostýmy. Dílny musí najít vhodné technologie, jak tyto věci udělat. Skloubit je s tím podle toho, jak jsou časově náročné.

Proměnil se nějak za ta léta váš osobní pohled na profesi?

Když jsem byla mladší, myslela jsem si, že vím všechno nejlíp. Teď už jsem zkušenější, oslovím odborníky s tím, aby to ve finále vypadalo takto a takto. Řeknu jim rovnou: Víím, že to děláte třicet let, můžete mi poradit? Jako výtvarník musím vědět, jak danou věc provést, praxe je ovšem taková, že vám v dílnách vyjdou naproti.

A co ostravské dílny, jak se jim daří?

Jsou skvělé. Ve všech složkách. Pracují v nich dlouhodobě odborníci s tím, že do toho dají své srdce a chodí do práce i ve svém volném čase. To je praktické v případě otázek, které je třeba vyřešit ze dne na den nebo třeba i do hodiny. Prostě vezmou montérky a jdou to natřít do divadla.

Do Ostravy se vracíte po vynucené pauze, je něco, co je podle vás na Ostravě natolik specifické, že si to hned vybavíte?

Ano, Ostrava mi dala novou životní šanci, proto říkám, že mě s Ostravou pojí osobní příběh. Mám teď desetileté dítě. Když máte děcko a pracujete na volné noze, úplně se to neslučuje. Mně se navíc stala ještě jiná věc, díky níž mám pauzu v divadle mnohem delší, osmiletou. Posledních šest let jsme žili s rodinou v Šanghaji. Ocitli jsme se tam, když byly dceři dva roky. Můj muž tam dostal nabídku k práci, zároveň mi ale diagnostikovali rakovinu prsu a dali mi tři měsíce. Tak jsem jim říkala: Takhle by to pánové nešlo, potřebovala bych větší šance. Řešením byla operace, chemoterapie, to vše se dá obstarat u nás, pak jsem odešla do Číny, kde jsem ke své „chemizaci“ dala ještě jejich houby a čaje. Tato kombinace mě vyléčila. Možná to bylo i tím, že jsem mohla odjet pryč z místa, ke kterému se člověku váže smutný zážitek. Mohla jsem nechat starosti doma, krátce před odjezdem mi zemřeli rodiče, oba na rakovinu. To je souhra, kterou nechcete. V Číně jsem dva roky hledala sama sebe, tato nemoc je fyzicky i psychicky náročná, v obojím případě vás dostane na kolena. Takže se znova skládáte. Pak jsem začala studovat čínskou inkoustovou malbu, z níž mám i diplom, takže ji mohu učit, což tady v podstatě nikdo nedělá, akorát se pár lidí věnuje japonské kaligrafii. Nejsou na to papíry, štětce atd. Přednášela jsem v Číně o evropském divadle. Divadlo mi začalo velice chybět a tu se vracíme obloukem k Ostravě.

Kdy jsme se vrátili zpátky, byl lockdown. Zvedla jsem postupně telefony a volala i do divadla v Ostravě, Gábině Petrákové i Jiřímu Nekvasilovi. A musím říct, že první nabídka přišla odtud, pro mě velká srdeční záležitost, za kterou jsem maximálně vděčná. V plánech na příští sezonu máme Chicago, muzikál, který bude režírovat Gábina. Pro mě to je velký dárek.

Lucie Loosová. (Foto: archiv)

Jak se stavíte k možnosti pracovat na historických kostýmech, máte je ráda?

Pro mě je důležitá ta výzva. Historický kostým je pohlazení po duši. Můžete si splnit sen tím, že se inspirujete dobou, můžete si zkusit v ní žít a pracovat. Je to ale i svazující. Když to navíc uděláte špatně, hned vás někdo klepne přes prsty. Mám ráda, když vznikají věci zcela nové a pojmenujete jejich tvarosloví, materiály atd. Je v tom velká svoboda, ale také velká zodpovědnost, jako když jdete s kůží na trh poprvé. Kritika vůči experimentálním věcem je většinou velká. Oprávněně. Musíte se nejdříve obhájit před diváky a musí to fungovat. Taky se může stát, že vám to nefunguje.

Jak se to v případě inscenace Jonáš a tingl-tangl?

Jonáš funguje naprosto. Je to výhoda, protože Jonáš je historický kus s velkým pozitivním nábojem. Lidé si jej pozitivně pamatují. Děťství, rande, krásné písničky, pozitivní zážitky. Už je to šedesát let od vzniku. Neděláme jen kopii, ale dodrželi jsme dobové výrazivo. Suchý a Šlitr napsali hru velmi precizně, ve vztahu s tím, co dělají a s čím zachází. S jakou pracují rekvizitou, s kým mají partneři zrovna notu, jestli mezi sebou, s diváky na jevišti, nebo s hudebníky na hledišti. V Divadle 12 je krásné, že máte hudebníky na jevišti. Tomáš Savka brilantně zvládnul všechny texty a písně, krásně zpívá, a Kuba Žídek exceluje u klavíru.

Už jste zmínila, že s režisérkou Gabrielou Petrákovou budete pracovat na muzikálu Chicago. Jak se stavíte k možnosti pracovat na muzikálových inscenacích?

Dělat muzikál je desetiboj, velmi těžká disciplína. Kostýmy se vyrábějí v obrovském počtu, rychle se převlíkají, jsou požadavky pro sólové herce, pro company, scéna má mnoho změn. To vše musíte vymyslet tak, aby vše šlo hladce a divák se nenudil.

Přihodilo se vám, že se stal kostým něčím více než pouhou rekvizitou?

Ano, zrovna při nedávné brněnské inscenaci ruské hry Na dně. Ruský autor v dnešní době? Dokázali to. Dodali textu hloubku myšlenek. Divák dokáže pochopit, proč v tomto případě do divadla přišel. A přesně tady kostýmy s herci skutečně žijí a vyvíjejí se stejně jako postava.

Máte nějaké přání jako scénografka?

Mám to jasné po zážitku z generálky inscenace Jonáš a tingl-tangl. Chci se moc do Ostravy vrátit na další práci. Tady se prostě skvěle pracuje.

Martin Jiroušek |